

Празник на првиот Господов апостол

Во народниот говор името Андреј асоцира на нешто јадро (крупно) па поради тоа е поврзано со верувањето дека од тој датум денот наедрува, се зголемува.

Именден празнуваат: Андреј, Андреја, Андријана...



Првиот Христов апостол Св. ап. Андреј наречен Првоповикан има значајно место во христијанската религија и во народниот живот, иако со неговото име и со неговиот ден се поврзани малку обичаи и верувања.

Роден е во Витсаида на брегот на Генизаретското Езеро и е роден брат на [Св. апостол Петар](#). Тие биле рибари и ловеле риби во Генизаретското Езеро. Најпрвин Св. ап. Андреј бил ученик на Св.

[Јован Крстител](#)

, а кога Јован покажувајќи кон Исус рекол: „Еве тоа е јагнето Божје што ги собира сите грехови на овој свет“ тогаш Исус го повикал, отука и е наречен Првоповикан. Андреј станал прв Исусов ученик и никогаш повеќе не се одделил од него. Легендата раскажува дека еднаш додека Андреј и Петар ловеле риби на езерото тука минал Исус и им рекол: „Дојдете со мене, јас ќе ве научам да ловите луѓе“. Оттогаш Андреј е неразделен од Исуса. Присутствувал на сите големи настани поврзани со Исус Христос, потоа кога Исус им се јавил на апостолите по Воскресението, на Вознесението, како и на слегувањето на Светиот Дух.

Кога апостолите се растуриле по светот за да го проповедаат Евангелието, Андреј отишол во Византија, Тракија, Русија, Рим итн. На Пелопонез во градот [Патрас](#) излечил многу болни и многу придобил за христијанската вера. Дури ги придобил и братот и

снаата на градоначалникот поради што овој наредил да биде распнат на крст но не како Исус туку на две штици во форма на буквата Х. Два дена и две ноќи 70 годишниот Св. ап. Андреј се мачел пред да испушти душа, на 13. XII/30 XI. За време на владеењето на цар [Кон](#)

[стантин Велики](#)

неговото тело е пренесено од Патрас во Цариград и е поставено во црквата на Светите апостоли. Подоцна главата му е пренесена во Рим каде што и денес со многу почести се чува во црквата Св. Петар.

Светата православна црква споменот на Св. ап. Андреј Првоповикан го празнува на 13. XII/30 XI на денот кога маченички умрел за верата Христова.

Во народниот говор името Андреја асоцира на нешто јадро (крупно) па поради тоа е поврзано со верувањето дека од тој датум денот наедрува, се зголемува. Ваквото толкување на овој ден во Охрид го запишал Е. Спространов, а слични толкувања се запишани и во Прилеп, Штип, Крушово и др. места. М. Цепенков во записот „Зошто се држат некои празници“ запишал дека „празнико Свети Јандреја во тој ден што паѓа нарастуал по прилепски. Власите крушоски и битолски велат по влашки: арс’ри дзуа кт’н андреа (скочи денот колку една игла самарна).“

Во Петричко верувале дека Св. ап. Андреја бил татко на [Св. Никола](#) . Во овој крај домаќинката спроти празникот во ново грне варела разни зрна: жито, пченка, боб, леќа и др. за „да наедрјаваат“. Потоа секој фрлал во комината со молитва за добар род на земјоделските култури, а другото го јаделе. Се давало и на домашните животни, на кокошките итн.